

Welkom bij Stap Pensioenkring Holland Casino. In dit overzicht lees je wat je wel en niet krijgt in jouw pensioenregeling als je (oud) deelnemer bent. Dit overzicht bevat geen persoonlijke informatie over jouw pensioen. Die vind je wel op www.stappensioen.nl/mijnpensioen en www.mijnpensioenoverzicht.nl.

Wat vind je in dit overzicht?

Je leest kort de belangrijkste informatie over jouw pensioenregeling. Op www.stappensioen.nl/mijnpensioen vind je juridische en beleidsmatige informatie over de pensioenregeling. Bijvoorbeeld het pensioenreglement en het beleggingsbeleid van Stap Pensioenkring Holland Casino. Je moet wel eerst inloggen met jouw DigiD.

Je kunt deze documenten ook opvragen bij de Pensioendesk via (050) 522 50 02. Of stuur een e-mail naar hollandcasino@stappensioen.nl.

Wat krijg je in onze pensioenregeling?

Ga je met pensioen? Dan ontvang je van ons een levenslang ouderdomspensioen. Dat ontvang je als je 67 jaar wordt.

Via je werkgever bouw je pensioen bij ons op. Je krijgt een ouderdomspensioen als je met pensioen gaat. Standaard is dit op de 1e van de maand volgend op de maand dat je 67 jaar wordt. Ouderdomspensioen is - samen met de AOW - jouw maandelijkse inkomen als je stopt met werken. Je krijgt dit pensioen zolang je leeft. Hoe hoog jouw ouderdomspensioen is, kunnen we nu niet zeggen. Dit hangt van een aantal zaken af. Bijvoorbeeld hoe lang je bij Holland Casino blijft werken. En gaat jouw salaris de komende jaren flink stijgen, of blijft het min of meer gelijk? Dat heeft allemaal invloed op de hoogte van jouw ouderdomspensioen.

Op Mijn pensioendashboard zie je hoeveel pensioen je tot nu toe hebt opgebouwd. Jouw pensioen is een aanvulling op de AOW, het pensioen dat je van de overheid vanaf je AOW-leeftijd krijgt.

Overlijdt je? Dan krijgt jouw partner partnerpensioen en krijgen jouw kinderen wezenpensioen.

Als je overlijdt, is er voor jouw partner een partnerpensioen. Voor jouw kinderen is er een wezenpensioen.

Jouw partner is de persoon met wie je vóór jouw persoonlijke pensioendatum:

- bent getrouwd
- een geregistreerd partnerschap bent aangegaan of
- samenwoont en een samenlevingsovereenkomst bent aangegaan.

In het pensioenreglement lees je precies aan welke voorwaarden jij en jouw partner moeten voldoen.

Bij overlijden voordat je uit dienst gaat

Als je overlijdt, is er na je overlijden een partnerpensioen voor jouw partner. Het partnerpensioen is 70% van het opgebouwde ouderdomspensioen. Overlijdt je als je nog bij Stap Pensioenkring Holland Casino pensioen opbouwt? Dan wordt het partnerpensioen verhoogd. Hierbij kijken we naar het

aantal jaren dat je tot jouw pensioendatum pensioen had kunnen opbouwen. De verhoging is per jaar 1,00% van de pensioengrondslag.

Voorbeeld:

Karin bouwt sinds haar 30ste pensioen op bij Stap Pensioenkring Holland Casino. Haar pensioengevend salaris is € 57.545 bruto per jaar. Tussen haar 30ste en 40ste bouwde zij een ouderdomspensioen op van € 7.500. Het opgebouwde partnerpensioen is dan $70\% \times € 7.500 = € 5.250$.

Als Karin op haar 40ste overlijdt, krijgt haar partner een aanvulling.

De pensioengrondslag van Karin (pensioengevend salaris – franchise) was op haar 40ste € 57.545 - € 17.545 = € 40.000.

De aanvulling op het partnerpensioen is dan $1,00\% \times € 40.000 = € 400$ per jaar.

Karin had nog 27 jaar (67 jaar – 40 jaar) ouderdomspensioen kunnen opbouwen.

De totale aanvulling voor haar partner is dan $27 \times € 400 = € 10.800$.

Haar partner ontvangt in totaal dan € 16.050 (€ 5.250 + € 10.800).

Dit zijn bruto bedragen exclusief AOW.

Let op: bij de overgang in 2015 naar de pensioenleeftijd van 67, is jouw ouderdomspensioen verhoogd. Het partner- en wezenpensioen is gelijk gebleven. Daarom is het partnerpensioen niet altijd 70% van het ouderdomspensioen. Je kunt ervoor kiezen het ouderdomspensioen gedeeltelijk om te zetten voor een hoger partnerpensioen.

In het pensioenreglement leest je hier meer over.

Bij overlijden nadat je uit dienst gaat

Ook nadat je uit dienst bent gegaan, is er een partnerpensioen voor jouw partner. Dat partnerpensioen is maximaal 70% van je ouderdomspensioen. Jouw partner krijgt dit pensioen na je overlijden zolang hij/zij leeft.

Wezenpensioen

Als je overlijdt, is er na je overlijden een wezenpensioen voor jouw kind(eren). Het wezenpensioen is per kind maximaal 14% van het opgebouwde ouderdomspensioen. Overlijdt je als je nog bij Stap Pensioenkring Holland Casino pensioen opbouwt? Dan wordt het wezenpensioen verhoogd. Hierbij kijken we naar het aantal jaren dat je tot jouw pensioendatum pensioen had kunnen opbouwen. De verhoging is per jaar 0,20% van de pensioengrondslag.

Voorbeeld:

Karin bouwt sinds haar 30ste pensioen op bij Stap Pensioenkring Holland Casino. Haar pensioengevend salaris is € 57.545 bruto per jaar. Tussen haar 30ste en 40ste bouwde zij een ouderdomspensioen op van € 7.500. Het opgebouwde wezenpensioen per kind is dan $14\% \times € 7.500 = € 1.050$.

Als Karin op haar 40ste overlijdt, krijgen haar kinderen een aanvulling.

De pensioengrondslag van Karin (pensioengevend salaris – franchise) was op haar 40ste € 57.545 - € 17.545 = € 40.000.

De aanvulling op het wezenpensioen is dan $0,20\% \times € 40.000 = € 80$ per jaar.

Karin had nog 27 jaar (67 jaar– 40 jaar) ouderdompensioen kunnen opbouwen.

De totale aanvulling per kind is dan $27 \times € 80 = € 2.160$.

Per kind is het totale wezenpensioen dan € 3.210 (€ 1.050 + € 2.160).

Dit zijn bruto bedragen exclusief AOW.

De kinderen van Karin krijgen dit pensioen tot hun 18de verjaardag. Kinderen die onderwijs of een beroepsopleiding volgen hebben in veel gevallen tot hun 27ste verjaardag recht op een wezenpensioen. Het wezenpensioen wordt verdubbeld als beide ouders zijn overleden.

Let op: bij de overgang in 2015 naar de pensioenleeftijd van 67, is jouw ouderdompensioen verhoogd. Het wezenpensioen is gelijk gebleven. Daarom is het wezenpensioen niet altijd 14% van het ouderdompensioen.

Wil je weten hoeveel jouw partner en/of en kinderen bij je overlijden krijgen? Ga dan naar Mijn pensioendashboard.

Anw-uitkering

Misschien krijgen jouw nabestaanden een uitkering van de overheid uit de Algemene nabestaandenwet (Anw-uitkering). Jouw partner moet dan wel aan de voorwaarden voldoen. Meer informatie over deze Anw-uitkering vind je op www.svb.nl.

Word je arbeidsongeschikt? Dan gaat jouw pensioenopbouw (gedeeltelijk) door, maar je betaalt dan zelf geen premie meer. Mogelijk heb je ook recht op een arbeidsongeschiktheidspensioen; dit is afhankelijk van jouw salaris.

Word je arbeidsongeschikt? Dan heb je (gedeeltelijke) premievrijstelling. Je betaalt minder of geen premie meer (zie het overzicht hieronder).

Wel gaat jouw pensioenopbouw door voor het gedeelte waarvoor geen premie wordt betaald.

Arbeidsongeschikt %	Premievrijstelling
Minder dan 35%	0%
35% tot 45%	40%
45% tot 55%	50%
55 tot 65%	60%
65% tot 80%	72,5%
Meer dan 80%	100%

Daarnaast kun je in aanmerking komen voor een aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen. Dat is afhankelijk van jouw salaris. Wanneer je meer verdient dan het maximum dagloon (WIA), dan ontvang je maximaal 70% van het verschil tussen jouw bruto pensioengevend jaarsalaris en het maximum dagloon.

Stap onderzoekt of je recht hebt op premievrije voortzetting van jouw pensioen. Twijfel je of dit voor jou geldt? Neem dan even contact met ons op.

In het pensioenreglement lees je wat je precies in jouw pensioenregeling krijgt. Bekijk het reglement door in te loggen op www.stappensioen.nl/mijnpensioen of vraag het op bij onze Pensioendesck.

Hoe bouw je pensioen op?

Je bouwt op drie manieren pensioen op:

- A. AOW: dit pensioen krijg je van de overheid als je in Nederland woont of werkt. Op www.svb.nl lees je meer over de AOW.
- B. Pensioen bij Stap Pensioenkring Holland Casino. Je bouwt dit pensioen op via jouw werkgever. Hierover gaat dit Pensioen 1-2-3.
- C. Pensioen dat je zelf regelt. Bijvoorbeeld met een lijfrente of banksparen.

A. AOW: dit pensioen krijg je van de overheid

Je bouwt in 50 jaar AOW op als je in Nederland woont en/of werkt. Op welke leeftijd je AOW krijgt, hangt af van jouw geboortedatum. De AOW-leeftijd stijgt namelijk de komende jaren. Ook de hoogte is niet voor iedereen gelijk. De AOW-bedragen worden ieder jaar aangepast. Informatie over de AOW vind je op www.svb.nl.

B. Pensioen via jouw werkgever

Hoeveel pensioen je opbouwt in de regeling van Stap Pensioenkring Holland Casino, zie je op jouw Uniform Pensioen Overzicht (UPO). Dit krijg je ieder jaar van ons. Wil je een overzicht van de pensioenen die je bij andere werkgevers hebt opgebouwd? Kijk dan op www.mijnpensioenoverzicht.nl.

C. Pensioen dat je zelf regelt

Je kunt zelf een aanvulling regelen op jouw AOW en het pensioen dat je opbouwt via jouw werkgever. Bijvoorbeeld door een verzekering - zoals een lijfrente - af te sluiten. Wil je een globale indruk krijgen of dit nodig is? Kijk dan ook naar de pensioenschijf van vijf op de website van het Nibud: www.nibud.nl.

Je bouwt ieder jaar een stukje van jouw pensioen op. Het pensioen dat je zo opbouwt is de optelsom van al die stukjes. Dit heet een middelloonregeling. Vanaf jouw pensioendatum ontvang je dit pensioen zolang je leeft.

Let op: jouw pensioenregeling is een CDC-regeling. Dit betekent dat jouw werkgever jaarlijks een vaste premie betaalt. Op basis van deze premie wordt jaarlijks bepaald of de premie voldoende is voor het beoogde opbouwpercentage.

Je bouwt jaarlijks een deel van jouw uiteindelijke pensioen op. Dat doe je niet over jouw hele salaris. Je bouwt bij Stap Pensioenkring Holland Casino namelijk pensioen op over jouw salaris tussen de franchise (€ 17.545) en de maximale pensioengevende salarisgrens van € 137.800. Dus over jouw salaris tussen € 17.545 en € 137.800*.

De optelsom van alle stukjes pensioen die je per jaar opbouwt is jouw ouderdomspensioen. Je ontvangt dit pensioen vanaf jouw pensioendatum, voor de rest van je leven.

Jouw totale pensioenopbouw is gebaseerd op je gemiddelde salaris bij jouw werkgever. Daarom heet dit een 'middelloonregeling'.

* dit zijn de bedragen die voor 2024 gelden; deze bedragen kunnen elk jaar wijzigen.

Je bouwt pensioen op over een deel van jouw bruto salaris voordat je arbeidsongeschikt werd. Het deel van jouw salaris waarover je geen pensioen opbouwt, is de franchise. Het opbouwpercentage, de hoogte van de franchise en andere gegevens staan op jouw Uniform Pensioenoverzicht (UPO).

Jouw pensioenopbouw is een percentage van je pensioengevend salaris minus de franchise. De franchise is het deel van jouw salaris waarover je géén pensioen opbouwt. Hiervoor in de plaats ontvang je straks AOW van de overheid.

Dus: pensioengevend salaris minus franchise = pensioengrondslag.

Over jouw grondslag bouw je 1,4% (2024) pensioen op. Dit percentage wijkt af van het beoogde percentage van 1,738% omdat de vaste jaarlijkse premie voor dit jaar niet voldoende is.

Voorbeeld: Het pensioengevend salaris van Johan is in 2024 € 57.545. In 2024 is de franchise € 17.545.

De pensioengrondslag van Johan is dan dus: € 57.545 - € 17.545 = € 40.000.

In 2024 bouwt Johan het volgende pensioen op: 1,4% van € 40.000 = € 560 per jaar.

Stel dat Johan 40 jaar bij Holland Casino blijft werken.

Dan is zijn ouderdomspensioen: 40 x € 560 = € 22.400. Dat is per maand € 1.866,67.

Johan ontvangt dit pensioen de rest van zijn leven. Hij kan op zijn pensioendatum keuzes maken die de hoogte van het ouderdomspensioen kunnen veranderen.

Let op: deze bedragen zijn exclusief AOW.

Jouw werkgever betaalt een vaste premie voor jouw pensioen. De totale pensioenpremie bedraagt 24% van jouw bruto pensioengevend salaris minus de franchise. Hiervan betaal je 7% en jouw werkgever 17%. Jouw bijdrage wordt op jouw salaris in mindering gebracht en vind je terug op jouw loonstrook.

Als je nog geen 18 jaar bent, dan bouw je nog geen pensioen op.

De totale pensioenpremie is 24% van jouw pensioengrondslag. Als werknemer ben je een bijdrage aan de kosten verschuldigd van 7% van uw pensioengrondslag. Deze bijdrage wordt iedere maand op je salaris in mindering gebracht. Jouw werkgever betaalt met 17%, dus het grootste deel.

Als je nog geen 18 jaar bent, dan bouw je nog geen pensioen op.

Welke keuzes heb je zelf?

Verander je van baan? Je kunt jouw eerder opgebouwde pensioen meenemen naar je nieuwe pensioenuitvoerder.

Verander je van baan en wil je jouw pensioen meenemen? Dat kan. Het meenemen van jouw pensioen heet waardeoverdracht. Waardeoverdracht kan voor jou gunstig zijn. Bijvoorbeeld als jouw nieuwe werkgever een betere pensioenregeling heeft. Of misschien wil je al jouw pensioenen gewoon bij één uitvoerder hebben. Kies je voor waardeoverdracht? Geef dit dan door aan jouw nieuwe pensioenuitvoerder.

Wil je jouw pensioen niet meenemen? Dan blijft jouw opgebouwde pensioen bij je oude pensioenuitvoerder staan.

De hoogte van jouw opgebouwde pensioen is bepalend voor waardeoverdracht

Is jouw opgebouwd pensioen hoger dan € 592,51 per jaar (2024)? Dan beslis je zelf of je jouw pensioen meeneemt. Dit kan bijvoorbeeld gunstig zijn als jouw nieuwe werkgever een betere pensioenregeling heeft. Of misschien wil je alle pensioenen bij één uitvoerder hebben. Laat jouw nieuwe pensioenuitvoerder dan weten dat je jouw pensioen wilt meenemen. Het meenemen van je pensioen regel je bij jouw nieuwe pensioenuitvoerder. Wil je jouw pensioen niet meenemen? Dan blijft je pensioen bij Stap Pensioenkring Holland Casino staan.

Is jouw opgebouwd pensioen minder dan € 592,51 per jaar (2024) en hoger dan € 2 per jaar? Dan zorgt Stap Pensioenkring Holland Casino er automatisch voor dat je pensioen meegaat naar jouw nieuwe pensioenuitvoerder. Stap Pensioenkring Holland Casino checkt daarom jaarlijks bij www.mijnpensioenoverzicht.nl of je pensioen opbouwt bij een nieuwe pensioenuitvoerder. Als je geen nieuwe pensioenuitvoerder heeft, dan blijft jouw pensioen bij Stap Pensioenkring Holland Casino.

Stopte jouw pensioenopbouw na 1 januari 2019 en is jouw opgebouwd pensioen € 2 of lager per jaar, dan krijg je dat pensioen niet. Je pensioen vervalt aan het pensioenfonds. Dit is wettelijk geregeld.

Wil je gedeeltelijk met pensioen gaan? Dat is mogelijk. Bespreek dit vooraf met jouw werkgever.

Wil je gedeeltelijk met pensioen gaan? Dat is mogelijk vanaf 57 jaar.

Als je gedeeltelijk met pensioen gaat, blijf je dus een aantal uur per week werken. Bijvoorbeeld 24 uur, dus 3 dagen (oftewel 60% van een 40-uurig dienstverband). De andere 2 dagen gaat je pensioen in. Dat is dus 40% van je pensioen. Op een gegeven moment stop je helemaal met werken. Dan gaat jouw pensioen volledig - dus 100% - in.

Wil je gedeeltelijk met pensioen gaan? Bespreek dit dan eerst met jouw werkgever en geef dit minimaal 3 maanden voor de ingangsdatum aan bij Stap Pensioenkring Holland Casino.

Let op: jouw dienstverband moet minimaal voor 50% in stand blijven.

Wil je een deel van jouw partnerpensioen omzetten voor extra ouderdomspensioen? Dat is mogelijk.

Je kunt een deel van jouw partnerpensioen omzetten voor extra ouderdomspensioen. Als je het partnerpensioen omzet, gaat jouw ouderdomspensioen omhoog.

Misschien heb je wél een partner, maar heeft hij/zij zelf een goed pensioen opgebouwd. In overleg met je partner kun je ook dan kiezen om het partnerpensioen - geheel of gedeeltelijk - om te zetten. Jouw partner moet het hier natuurlijk wel mee eens zijn!

Let op: dit is een éénmalige keuze die je maakt op het moment dat je met pensioen gaat. Als je eenmaal gekozen hebt om om te zetten dan kan jouw keuze niet meer ongedaan worden gemaakt. Overleg dit eventueel met een financieel adviseur.

Wil je een deel van jouw ouderdomspensioen omzetten voor partnerpensioen voor jouw partner? Dat is mogelijk als je partnerpensioen minder is dan 70% van jouw ouderdomspensioen.

Misschien vind je dat het partnerpensioen na jouw overlijden niet hoog genoeg is. Dan kun je ervoor kiezen om een deel van jouw ouderdomspensioen om te zetten voor een hoger partnerpensioen. Dat is mogelijk als je partnerpensioen minder is dan 70% van jouw ouderdomspensioen. Jouw ouderdomspensioen gaat dan omlaag, maar jouw partner ontvangt na je overlijden een hoger partnerpensioen.

Je regelt dit op het moment dat je uit dienst gaat of uiterlijk 3 maanden voor je met pensioen gaat bij Stap Pensioenkring Holland Casino.

Let op: op jouw pensioendatum is dit een definitieve keuze. Als je eenmaal gekozen hebt om dit om te zetten op jouw pensioendatum kan jouw keuze niet meer ongedaan worden gemaakt. Overleg dit eventueel met een financieel adviseur.

Wil je beginnen met een hoger, en daarna een lager pensioen? Dat kan als je volledig met vervroegd pensioen gaat.

Als je ervoor kiest om voor je 67e met pensioen te gaan, kun je tot aan jouw AOW-datum kiezen om eerst een paar jaar een hoger ouderdomspensioen te ontvangen, en daarna een lager ouderdomspensioen. Bijvoorbeeld omdat je de eerste pensioenjaren grote plannen hebt, die veel geld kosten. Of omdat je de eerste jaren nog geen AOW ontvangt.

Let op: je kunt hier alleen voor kiezen als je volledig met vervroegd pensioen gaat. Je maakt deze keuze éénmalig, op het moment dat je met pensioen gaat. Jouw keuze kan dan niet meer ongedaan worden gemaakt. Overleg dit eventueel met een financieel adviseur.

Wil je eerder met pensioen gaan? Dat is mogelijk. Bespreek dit vooraf met jouw werkgever.

Je hoeft niet op je 67ste met pensioen te gaan. In overleg met jouw werkgever kun je mogelijk eerder stoppen met werken.

Je kunt al vanaf de 1e dag van de maand volgend op de maand dat je 60 jaar wordt met pensioen gaan. Eerder met pensioen heeft invloed op de hoogte van jouw pensioenuitkering. Bijvoorbeeld omdat je minder lang pensioen opbouwt en jouw pensioen wordt langer uitgekeerd.

Wil je eerder met pensioen gaan? Geef dit minimaal 3 maanden voor ingangsdatum aan bij Stap Pensioenkring Holland Casino.

Let op: kijk op www.svb.nl om te zien wanneer jouw AOW ingaat.

Wil je extra pensioen opbouwen voor jezelf of voor jouw partner? Dat kan met onze regeling voor vrijwillige eigen bijdragen. Wil je hieraan meedoen, vraag dit dan aan jouw werkgever.

Wil je extra pensioen opbouwen voor jezelf of voor jouw partner? Dat kan met onze regeling voor vrijwillige eigen bijdragen. Wil je hieraan meedoen, vraag dit dan aan je werkgever.

Je kunt extra pensioen opbouwen over alle salariscomponenten die niet pensioengevend zijn in de basisregeling. Je mag alleen extra opbouwen in hetzelfde jaar waarin je deze looncomponenten ontvangt. Jouw premies worden voor je belegd en vormen op jouw pensioendatum een pensioenkapitaal. Met dit kapitaal koop je pensioen in. Je krijgt altijd de waarde van je inleg terug. Zelfs als het lange tijd slecht gaat met de beleggingen en jouw inleg in waarde achteruitgaat. Bespreek met jouw werkgever het bedrag dat je éénmalig of periodiek wilt inleggen. Lever het formulier 'bijspaarregeling' in bij je werkgever om mee te doen met de regeling 'vrijwillige eigen bijdragen'.

Per 1 januari van ieder kalenderjaar wordt het pensioenkapitaal van iedere deelnemer, zoals dat gold op 31 december van het vorige kalenderjaar, verhoogd met het door het bestuur vastgestelde rendementspercentage.

Jouw pensioenkapitaal wordt op een aantal momenten ingekocht. Bij pensionering of als je eerder uit dienst gaat, koop je een ouderdomspensioen en/of partnerpensioen. Bij overlijden wordt een partnerpensioen en/of wezenpensioen ingekocht.

In het pensioenreglement lees je de maximale percentages voor de vrijwillige bijdrage.

Hoe zeker is jouw pensioen?

De hoogte van jouw pensioen staat niet vast. Het is mogelijk dat wij jouw pensioen niet met de prijzen mee kunnen laten groeien. We hebben namelijk te maken met onder meer de volgende risico's:

- Mensen worden gemiddeld steeds ouder. We moeten het pensioen daardoor langer uitbetalen.
- Een lage rente maakt pensioen duurder. We hebben daardoor meer geld nodig om hetzelfde pensioen te kunnen uitbetalen.
- De resultaten van onze beleggingen kunnen tegenvallen.

De hoogte van jouw pensioen staat vooraf niet vast. De opbouw en uitbetaling van pensioenen gaat over een lange periode. Tijdens die periode zijn er risico's. Risico's zijn bijvoorbeeld:

- de rendementen die wij met het beleggen van de pensioenpremie behalen vallen tegen.
- de levensverwachting van inwoners van Nederland stijgt en
- de rente daalt

Die risico's kunnen leiden tot een verlaging van jouw pensioen. Hieronder leggen wij dit uit.

Beleggingen

Stap Pensioenkring Holland Casino belegt jouw pensioenpremie voor je. Dat doen wij niet alleen voor jou, maar ook voor al jouw collega's. Hierdoor is de kans op goede rendementen groter. Wij kunnen het beleggingsrisico namelijk beter spreiden.

De resultaten van de beleggingen kunnen tegenvallen. Daarom zorgt Stap ervoor dat de beleggingen gespreid worden over meerdere beleggingssoorten. Winst op een belegging kan een verlies op een andere belegging goedmaken. Wil je meer weten? Lees dan ons beleggingsbeleid.

Levensverwachting

De inwoners van Nederland worden gemiddeld steeds ouder. Hoe langer je leeft, hoe meer pensioen er aan jou moet worden uitbetaald. Als de gemiddelde leeftijd stijgt, is er dus meer geld voor pensioen nodig. Misschien meer dan waar op is gerekend.

Rente

Rente beïnvloedt de pensioenen. Een lage rente is ongunstig, een hoge rente juist gunstig. Bij een lage rente moet Stap Pensioenkring Holland Casino méér geld in kas hebben om later alle pensioenen te kunnen betalen. De rente beïnvloedt ook de premie die elk jaar voor de pensioenopbouw nodig is. Hoe lager de rente, hoe méér premie er nodig is. Andersom geldt: hoe hoger de rente, hoe mínder premie er nodig is.

Let op: het is mogelijk dat de vaste premie van jouw werkgever niet hoog genoeg is voor de beoogde jaarlijkse pensioenopbouw van 1,4%. Je bouwt dan (tijdelijk) minder pensioen op. Op dit moment (2024) geldt het opbouwpercentage van 1,4%.

Stap en verantwoord beleggen

Stap gebruikt de ESG-criteria in het maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid. ESG staat voor Environmental, Social en Governance (Milieu, Maatschappij en Governance) en verwijst naar de drie belangrijkste zaken om te kijken hoe duurzaam een belegging is.

Alle pensioenfondsen vallen onder de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) afspraken. Het is nu voor Stap nog niet opportuun om de negatieve duurzaamheidsimpact van de beleggingskeuzes op de samenleving (zoals uitgelegd in EU SFDR afspraken) te bekijken en waar nodig aan te passen. Stap heeft nu nog niet de goede gegevens. Meer informatie hierover vind je in de Actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN, beleggingsbeginselen).

Wij proberen ieder jaar jouw pensioen mee te laten groeien met de prijzen en de lonen. Dit heet indexatie of toeslagverlening. Dit vindt alleen plaats als de financiële positie van Pensioenkring Holland Casino goed genoeg is en het bestuur van Stap besluit om toeslag te verlenen.

In de afgelopen vijf jaar zijn de pensioenen voor deelnemers als volgt verhoogd:

	Indexatie	Stijging van de prijzen
2023	1,43%	-1,39%
2022	6,38%	17,16%
2021	0,38%	2,57%
2020	0,00%	0,99%
2019	0,00%	1,64%

Per 1 juli 2017 is de pensioenregeling van het Pensioenfonds Holland Casino overgegaan naar Stap. De hierboven genoemde percentages tot en met het jaar 2016 zijn de door Pensioenfonds Holland Casino vastgestelde percentages.

De prijzen gaan bijna elk jaar omhoog. Je kunt vandaag met € 100 minder kopen dan 10 jaar geleden. Dit noemen we inflatie.

Door die inflatie wordt geld minder waard. Jouw opgebouwde pensioen wordt dus ook bijna elk jaar minder waard. Daarom proberen wij jouw opgebouwde pensioen elk jaar mee te laten groeien met de stijging van de prijzen en lonen. Dit heet toeslagverlening. Dat lukt niet altijd. Wij kunnen namelijk alleen een toeslag geven als de financiële situatie van Stap Pensioenkring Holland Casino goed genoeg is.

In de afgelopen tien jaar zijn de pensioenen voor deelnemers als volgt verhoogd:

	Indexatie	Stijging van de prijzen
2023	1,43%	-1,39%
2022	6,38%	17,16%
2021	0,38%	2,57%
2020	0,00%	0,99%
2019	0,00%	1,64%
2018	0,30%	1,47%
2017	0,00%	1,20%
2016	0,00%	0,36%
2015	0,00%	0,41%
2014	0,00%	0,75%

Per 1 juli 2017 is de pensioenregeling van het Pensioenfonds Holland Casino overgegaan naar Stap. De hierboven genoemde percentages tot en met het jaar 2016 zijn de door Pensioenfonds Holland Casino vastgestelde percentages.

Let op: wij kunnen jouw opgebouwde pensioen dus alleen verhogen als onze financiën dat toelaten. Hiervoor kijken wij naar onze beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is een percentage. Dit percentage is de verhouding tussen het geld dat wij hebben en het geld dat wij voor alle pensioenen nodig hebben.

Als we een tekort hebben, nemen we – indien nodig – één of meer van deze maatregelen:

- Jouw pensioen groeit niet (volledig) mee met de stijging van de prijzen en lonen.
- Jouw premie gaat omhoog.
- In het uiterste geval verlagen we jouw pensioen.

In de afgelopen vijf jaar zijn de pensioen niet verlaagd.

Het kan gebeuren dat wij - ondanks alle voorzorgen - toch geld tekort komen om op de lange termijn alle pensioenen te kunnen uitbetalen. Dan moet er iets gebeuren. Wij hebben de taak zo zorgvuldig mogelijk af te wegen wat de beste oplossing is: de premie verhogen, niet indexeren of de pensioenopbouw verlagen.

Wij kunnen ook kiezen voor een combinatie van maatregelen of nog andere keuzes maken. In het uiterste geval kunnen wij besluiten jouw opgebouwde pensioen te verlagen. Hierover besluit het fondsbestuur, onder andere op basis van de beleidsdekkingsgraad. Tot nu toe hebben wij de pensioenen nog niet hoeven te verlagen.

Meer informatie over hoe jouw pensioenkring er financieel voor staat, vind je op de pagina Financiële situatie.

Welke kosten maken wij?

Stap maakt de volgende kosten om de pensioenregeling uit te voeren:

- Kosten voor de administratie.
- Kosten om het vermogen te beheren.

Je vindt het overzicht van de kosten in laag 3 van Pensioen1-2-3.

Wanneer moet je in actie komen?

Als je gaat scheiden, jouw geregistreerd partnerschap of jouw samenleving beëindigt, kijk dan goed wat de gevolgen zijn voor jouw pensioen. Mogelijk heeft je ex-partner recht op een deel van jouw pensioen.

Als je gaat scheiden of het samenwonen of geregistreerd partnerschap beëindigt, bekijk dan goed wat de gevolgen zijn voor jouw pensioen. Mogelijk heeft je ex-partner recht op een deel van jouw pensioen.

Je kunt samen afspraken maken over:

- **De verdeling van het ouderdomspensioen (verevening)**

Jouw ex-partner heeft recht op een deel van het ouderdomspensioen dat je tijdens het huwelijk/geregistreerd partnerschap opbouwde. Dit geldt ook voor het eventuele kapitaal uit de regeling vrijwillige eigen bijdragen. Normaal is dit de helft, maar hier kun je ook andere afspraken over maken. Afwijkende afspraken moet je bij de notaris laten vastleggen. Lees ook de brochure van de Rijksoverheid over de verdeling van ouderdomspensioen bij scheiding.

Geef binnen 2 jaar aan ons door hoe het ouderdomspensioen moet worden verdeeld. Dit doe je door het formulier Mededeling van scheiding in verband met verdeling van ouderdomspensioen en indien van toepassing een kopie van het echtscheidingsconvenant op te sturen. Als wij deze documenten niet binnen 2 jaar ontvangen, verdelen wij je ouderdomspensioen niet. Je moet dan zelf voor het verdelen van het pensioen zorgen. Dit betekent dat je zelf voor de betaling van het verevend deel moet zorgdragen.

Woon je ongehuwd samen? Dan kun je ook afspraken maken over de verdeling van het ouderdomspensioen. Het recht op een deel van het ouderdomspensioen voor ongehuwd samenwonenden is niet wettelijk vastgelegd. Het pensioenfonds betaalt daarom dat deel niet rechtstreeks aan jouw ex-partner. Je moet dan zelf zorgen voor de betaling aan jouw ex-partner.

- **Het 'bijzonder' partnerpensioen**

Jouw ex-partner heeft recht op het partnerpensioen dat je hebt opgebouwd tot het einde van het huwelijk/geregistreerd partnerschap/het ongehuwd samenwonen. Dit noemen we bijzonder partnerpensioen. Bij het einde van een huwelijk of geregistreerd partnerschap wordt het

partnerpensioen automatisch omgezet in een bijzonder partnerpensioen. Jouw ex-partner krijgt dit als je overlijdt. Willen jij en jouw ex-partner dit niet? Dan kun je samen met je ex-partner bij de notaris of bij schriftelijk gesloten overeenkomst laten vastleggen dat jouw ex-partner afstand doet van bijzonder partnerpensioen. Als je ongehuwd samenwoonde, wordt het partnerpensioen omgezet in een bijzonder partnerpensioen als je de beëindiging van jouw samenleving doorgeeft aan ons.

- **Omzetting naar eigen aanspraken voor ex-partner (conversie)**

Een bijzondere mogelijkheid is conversie. Conversie betekent dat je het verdeelde ouderdompensioen samen met het bijzonder partnerpensioen laat omzetten naar een eigen ouderdompensioen voor je ex-partner. Dat pensioen gaat dan in op de pensioendatum van jouw ex-partner. Dit moet je notarieel vastleggen. Ook moet Stap hiermee instemmen.

Als je van baan verandert kun je jouw eerder opgebouwde pensioen meenemen naar jouw nieuwe pensioenuitvoerder.

Je kunt ervoor kiezen jouw opgebouwde pensioen mee te nemen als je van baan verandert. Dit kan bijvoorbeeld gunstig zijn als jouw nieuwe werkgever een betere pensioenregeling heeft. Of misschien wil je alle pensioenen bij één uitvoerder hebben.

Wil je jouw pensioen niet meenemen? Dan blijft je opgebouwde pensioen bij Stap Pensioenkring Holland Casino staan. Je ontvangt dan vanaf jouw pensioengerechtigde leeftijd een maandelijkse pensioenuitkering van ons. Je ontvangt dit pensioen voor de rest van je leven.

Als je arbeidsongeschikt wordt hoeft je dit niet aan ons door te geven. Bekijk wel goed wat de gevolgen zijn voor jouw pensioen.

Dit hoeft je niet aan ons door te geven; wij ontvangen die informatie automatisch. Maar kijk wel goed wat de gevolgen zijn voor jouw pensioen.

Stap onderzoekt of je recht hebt op premievrije voortzetting van jouw pensioen. Twijfel je of dit voor jou geldt? Neem dan even contact met ons op.

Let op: daarnaast kun je in aanmerking komen voor een aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen. Dat is afhankelijk van de hoogte van je salaris.

Als je gaat trouwen, samenwonen of een geregistreerd partnerschap aangaat. Bekijk goed wat de gevolgen zijn voor jouw pensioen

Als je gaat trouwen of geregistreerd partnerschap aangaat, dan hoeft je dit niet aan ons door te geven. Trouwen en een geregistreerd partnerschap zijn voor de pensioenregeling hetzelfde. Je leest in dit Pensioen 1-2-3 wat er voor jouw partner en eventuele kinderen is geregeld als je overlijdt. Vind je dit niet genoeg? Zorg dan voor een aanvulling hierop.

Woon je ongehuwd samen? Dan is er niet automatisch een partnerpensioen geregeld. Wil je dat jouw partner hier wel voor in aanmerking komt? Dan moeten jij en jouw partner aan bepaalde voorwaarden voldoen. Alle voorwaarden staan in jouw pensioenreglement.

Partner aanmelden

Als je jouw partner aanmeldt, dan zie je jouw partner terug op het uniform pensioenoverzicht. Je kunt daar echter geen rechten aan ontlend. Mocht je overlijden vóór jouw pensioendatum of ga je met pensioen? Dan kan jouw partner ook nog aangemeld worden. We kijken altijd of jouw partner op dat moment voldoet aan de reglementaire voorwaarden.

Wil je jouw partner aanmelden? Maak gebruik van het formulier 'Partner aanmelden'.

Geef een verhuizing naar het buitenland door aan de gemeente. Heb je jouw nieuwe adres doorgegeven? Dan ontvangen wij jouw buitenlandse adres automatisch via de Registratie Niet-Ingezetenen (RNI). Bekijk ook goed wat de gevolgen zijn voor jouw AOW.

Als je binnen Nederland verhuist, hoef je dit niet zelf aan ons door te geven. Wij krijgen jouw nieuwe adres automatisch door via de gemeente. Natuurlijk moet je er wel voor zorgen dat je jouw adreswijziging doorgeeft aan je eigen gemeente.

Buitenlands adres

Verhuis je naar het buitenland? Of woon je al in het buitenland en verhuis je binnen dat land óf naar een ander land? Dan moet je dit zelf doorgeven. Dit kan via de RNI (Registratie Niet-Ingezetenen), of via Mijn profiel.

Als je werkloos wordt hoef je dit niet aan ons door te geven. Bekijk wel goed wat de gevolgen zijn voor jouw pensioen.

Als je ontslag neemt of krijgt en werkloos wordt, stopt jouw pensioenopbouw. Dat hoef je niet bij ons te melden; wij krijgen dat door van de werkgever.

Heb je nog vragen of wil je gebruik maken van een keuzemogelijkheid? Neem dan contact op met onze Pensioendesck, telefoon (050) 522 50 02. Of stuur een e-mail naar hollandcasino@stappensioen.nl.